

Ja teniu a les mans el setè número de la REVISTA DE LA SOCIETAT CATALANA DE QUÍMICA. Malgrat que aparentment la revista té l'aspecte habitual al qual ens hem anat acostumant a poc a poc durant aquests set anys (a qui se li acut fer una revista en blanc i blau quan totes són en blanc i negre o en color?), el número d'enguany presenta una gran diferència respecte dels anteriors, i és que hi ha hagut un relleu en el consell editorial. L'Oriol Rossell, impulsor del projecte que va acabar cristal·litzant en la REVISTA DE LA SOCIETAT CATALANA DE QUÍMICA, de la qual hem gaudit aquests darrers anys, ha finalitzat el seu període com a editor en cap de la publicació i el seu lloc l'ocupa ara en Pere Alemany. Des d'aquí volem agrair a l'Oriol la tasca que, de manera generosa i desinteressada, ha desenvolupat al capdavant de la REVISTA durant tot aquest temps i, des del nou equip editorial, només ens cal desitjar que aquesta publicació continuï sent del vostre grat.

En aquest número trobareu, a banda d'informació sobre les activitats realitzades durant aquest any per la Societat Catalana de Química, un article monogràfic sobre la Quarta Trobada de Joves Investigadors celebrada a Lleida, una breu semblança biogràfica del professor Marcial Moreno Mañas. El nostre company Marcial, que fou catedràtic de Química Orgànica de la Universitat Autònoma de Barcelona, ens deixà de manera inesperada el passat 20 de febrer i la Societat Catalana de Química li ha volgut retre un homenatge, organitzant un acte en honor seu i publicant a la REVISTA aquesta ressenya sobre la seva vida acadèmica.

En aquest número s'inclouen quatre articles de fons dedicats a temes diversos. En el primer, la Montserrat Ferrer i la Laura Rodríguez expliquen com les reaccions d'autoassemblatge permeten la construcció racional i programada de molts metal·lomacrocicles o espècies discretes amb geometries poligonals o polièdriques, i exposen també algunes de les aplicacions que es proposen per a aquestes fascinants construccions supramoleculares.

Estretament relacionat amb l'article esmentat, incloem en aquest número també un assaig del professor Achim Müller, de la Universitat de Bielefeld, a Alemanya, on reflexiona sobre les relacions entre la química i l'estètica, en particular considerant els polioxometal·lats gegants que apareixen espontàniament a partir d'un procés d'autoassemblatge. La majoria d'aquests compostos presenten geometries polièdriques d'alta

simetria que són percebudes per la majoria com a especialment belles. En el seu treball el professor Müller deixa clar, però, que aquestes formes no són patrimoni de la química i relaciona les estructures d'aquestes molècules amb éssers vius com els virus o altres espècies. Quins són els mecanismes que permeten l'aparició de formes similars en els processos d'evolució biològica, aparentment molt diferents dels processos químics involucrats en la formació dels polioxometal·lats?

En el tercer article l'Aleix G. Güell i en Fausto Sanz ens descriuen la síntesi electroquímica de nanocables, un treball emmarcat en la recerca en nanotecnologia que ha tingut un fort impacte en la química que s'està desenvolupant a principis del segle XXI. En l'article se'ns descriu com es poden dipositar metalls sobre un substrat, grafit en aquest cas, tot aprofitant els defectes en la superfície del substrat per a crear cables metàl·lics amb gruixos d'uns quants nanòmetres. Aquests cables metàl·lics, que es poden desprendre del substrat transferint-los a una reïna acrílica, es poden usar posteriorment en la fabricació de sensors aprofitant l'enorme influència que els fenòmens superficials tenen sobre les seves propietats elèctriques a causa de la seva estructura nanoscòpica.

El darrer article, presentat per José Barbosa, Immaculada Dorio, Pilar Figuera i Gemma Fonrodona, exposa un estudi elaborat a la Facultat de Química de la Universitat de Barcelona per conèixer les característiques de la inserció laboral dels químics entre cinc i deu anys després de la titulació. Es tracta d'un estudi molt interessant que ens permet obtenir una *radiografia* sobre la professió al nostre país, i que analitza un dels aspectes crítics del sistema, la interfície entre la universitat i el mercat laboral.

En el «Racó de la història» d'aquest número en Lluís Victori ens presenta la vida d'un dels pioners de la química al nostre país: el pare Eduard Vitòria Miralles. Nascut a Alcoi el 1864, el pare Vitòria és conegut principalment per ser el fundador de l'Institut Químic de Sarrià. Tal com deixa palès l'article de Ll. Victori, la seva contribució a la química del nostre país no es limità, però, a la fundació d'aquesta institució, sinó que destacà tant en les seves facetes d'investigador com de docent, amb la publicació, per exemple, del seu *Manual de química moderna* el 1910, text del qual es publicaren catorze edicions amb més de cent mil exemplars, o el seu voluminós *Catàlisi química*, aparegut el 1911, primera obra en llengua castellana sobre aquest tema.

En «El bagul dels llibres» en Santiago Alvarez ens proposa una exploració de la relació entre química i miralls. En el seu article trobareu des de descripcions de com fabricar miralls, tant per a usos domèstics com científics, fins a un lligam molt més subtil entre química i miralls: el fenomen de la quiralitat.

Abans de tancar el número amb «El residu», la (in)habitual secció d'en Claudi Mans, on aquest cop ens presenta un esbós

de refranyer popular per a químics, hem inclòs una nova secció a la REVISTA: «L'enigma», on us proposem un joc per a comprovar els vostres coneixements de química. En aquest primer enigma haureu d'esbrinar a partir d'una llista de deu compostos quina és la molècula que no encaixa a la llista. Esperem que us divertiu amb aquest petit joc i que gaudiu de tot el contingut d'aquest nou número de la REVISTA DE LA SOCIETAT CATALANA DE QUÍMICA.